

ŠENT JURIJ OB JUŽNI ŽELEZNICI.

FOTOGR. FR. VESEL.

AVG. ŽIGON:

„LÉL — MOJ KERMAR...“

(DALJE.)

II.

„... Tudi ne verujem v boga „Lelja“... V tem oziru ostanem heretik tako dolgo, dokler mi kdo ne dokaže vsaj životarenja (če že ne dostojnega kraljevanja) Leljevega iz Kollárjeve „Slávy dcere“, ki je vendar bila za Prešerna nekaj kánon glede božanskih veličanstev v slovanskem panteonu (Slava, Živa, Črti, bogovi nad oblaki!)...“

Dr. K. O. — na imenov. mestu.

idejni enoti vse celote je tedaj Lelj le drugo, prikrivajoče ime za Čopa. O Lelju-Čopu kot osebkju dopoveduje Palinur z eno besedo — dvoje: da je bil Lelj-Čop kot krmar več in izkušen,

in drugič, da je utonil. Da izreče v enem samem verzu dispozicijo vse prebogate nadaljne vsebine, je bil Prešernu neizogiben tak način izražanja: vsaka besedica je morala dobiti in prevzeti kar se dá vsebine: z malim dosti. In čudovito je, da je Prešeren to nalogo tako zmogel ter našel besedo,

eno samo malo besedo, ki ž njo dopove o krmarju-Čopu toliko! Izrazi poet o njem s še manjšo besedico, z Leljem; tega ne bi mogel s Čopovim imenom samim nikoli... In to bo poleg onega kompozicijsko-umetniškega drugi, vsebinski razlog za Lelja na mestu Čopa, dasi je seveda sintaktično Lelj v svojem stavku osebek, njegova dopovedka pa — „krmar“ in „Palinur“. Prešeren imenuje z Leljem Čopa kot osebek; hkrati in obenem pa označi in prilasti z metaforo, ki leži v „Lelju“, neko lastnost osebkju Čopu, ter takó dopove nekaj o njem z isto besedo, ki je v stavku osebek. A kaj? Katero lastnost?

Odkar ima naše slovstvo to pesem, umevali smo že nad pol stoletja do najnovejših dni vsi, da je Lelj slovansko, in da bodi to tudi slovensko ime za latinskega Amorja.

Vsa Stritarjeva dōba je bila tega mnenja, in zidala je mirnodušno vsa kesnejša nanjo. „Dunajski Zvon“ ocenjuje l. 1879. na strani 127. v „Vadnici“ neko elegijo v spomin Lavriču; tam pravi Stritar, da „Lelja te bila zadela je ost“ pomeni v navadno slovensčino prevedeno: zaljubljen si bil, družega